

Almen sprogforståelse, stx

Supplerende materiale til vejledning til læreplanen

Sproglig analyse koblet til tekstanalyse i undervisningen i almen sprogforståelse.

Dette forløb kommer med forslag og ideer til, hvordan man kan tilrettelægge undervisningen i almen sprogforståelse stx med en tydelig integration af tekstanalyse i forløbets sproglige indhold. Den mere traditionelle grammatikundervisning bliver således et redskab til både at kvalificere afkodning af tekst (tekstanalyse) og til at optimere elevernes egen sprogproduktion.

Indholdsfortegnelse

Forløbsbeskrivelse	2
Forløbsplan for AP med fagene dansk, engelsk, latin.....	3
Engelskmoduler: Repetition af verber og kobling til tekstanalyse.....	5
Danskmodul: Adjektiver, substantiver, denotationer, konnotationer og semantiske skemaer	7
Latinmodul: Subjektsprædikat og direkte objekt.....	9

Forløbsbeskrivelse

I læreplanen for almen sprogforståelse stx er det helt centralt, at arbejdet med at styrke elevernes sproglige bevidsthed og deres evne til sproglig analyse kobles til arbejdet med tekster.

Nedenstående forløb er derfor ikke løsrevet fra resten af sprogundervisningen i de fag, der varetager almen sprogforståelse i grundforløbet, men derimod integreret i fagenes grundforløbsundervisning. Eleverne skal herved opleve, at den faglige viden, de opnår i undervisningen i almen sprogforståelse, kan overføres til resten af undervisningen i dansk- og sprogfagene. Almen sprogforståelse har introducerende karakter og er netop afhængigt af at blive tænkt ind i sprogfagenes grundforløbsundervisning, hvis det skal leve videre efter grundforløbet. Udover at forløbet beskæftiger sig med indhold, der er karakteristisk for den undervisning, der også kendetegner dansk- og fremmedsprogsundervisningen, viser det eleverne, hvordan sproglig analyse kan kobles til tekstanalyse generelt, hvilket også kan bruges i andre fag som eksempelvis historie, oldtidskundskab, religion, samfunds-fag eller psykologi.

Det er derfor afgørende, at de deltagende fag arbejder rundt om de samme elementer fra almen sprogforståelse, så eleverne oplever, at de samme faglige begreber anvendes i flere fag og på flere sprog. På denne måde bliver det tydeligere for eleverne, at arbejdet med sproglig analyse i tekstanalysen er det samme uanset sproget. Det giver gennemsigtighed og derved forhåbentlig større forståelse for, hvorfor det har værdi at koble sproglig viden til tekstanalyse. Dette giver forhåbentligt en bedre transfer af viden ikke bare *i* men også *efter* grundforløbet. I oversigten nedenfor er der derfor overlap i fordelingen af fokusområder. Det er tænkt således, at ét fag introducerer begreberne, men at de andre fag også arbejder med begreberne. Fx introduceres begreber indenfor sociolingvistik af dansk-læreren, og engelsklæreren kan arbejde videre med begreberne på engelsk.

Grammatikundervisningen er kontekstbaseret. Det betyder, at der til gennemgangen af hvert grammatisk område inddrages tekster, der konkret træner eleverne i at observere, undersøge en tekst eller producere sprog, hvor dette grammatiske område optræder. Derved bliver introduktionen mere overordnet. Fordelen er dog, at den hurtigere kobling til tekstlæsningen træner eleverne i at bruge deres viden om sprog i en tekstanalytisk argumentation. Det samme gælder de andre sprogvidenskabelige områder, som forløbet i almen sprogforståelse introducerer, hvor der også skabes forbindelse til elevernes viden om morfologi og syntaks. Det ses eksempelvis ved gennemgangen af pragmatik, hvor det er oplagt, at koble verbers modalitet til sproghandlinger, så man eksempelvis introducerer og arbejder med den handlingsregulerende sproghandling i forlængelse af en gennemgang af imperativ.

FÆLLESFAGLIGE MÅL/FAGLIGE INDHOLD: KERNESTOF	DANSK	ENGELSK	LATIN
Sproghistorie (herunder forholdet mellem dansk/norsk/svensk)	Sproghistorie (herunder forholdet mellem dansk/norsk/svensk)	Sproghistorie	Sproghistorie
Morfologi (morfemer, orddannelse, ordklasser)	Morfologi (morfemer, orddannelse, ordklasser)	Morfologi (morfemer, orddannelse, ordklasser)	Morfologi (morfemer, orddannelse, ordklasser)
Kasus		Kasus	Kasus
Syntaks og syntaktisk analyse	Syntaks og syntaktisk analyse	Syntaks og syntaktisk analyse	Syntaks og syntaktisk analyse
Pragmatik (sproghandlinger)	Pragmatik (sproghandlinger)	Pragmatik (sproghandlinger)	
Semantik (denotationer, konnotationer, semantiske skemaer)	Semantik (denotationer, konnotationer, semantiske skemaer)	Semantik (denotationer, konnotationer, semantiske skemaer)	Semantik (denotationer, konnotationer, semantiske skemaer)
Sociolingvistik: (standardsprog og Variationer/sammenhæng mellem sprog og kultur	Sociolingvistik: (standardsprog og Variationer/sammenhæng mellem sprog og kultur	Sociolingvistik: (standardsprog og Variationer/sammenhæng mellem sprog og kultur	
Sprogsyn/strategier for sprogindlæring	Sprogsyn/strategier for sprogindlæring	Sprogsyn/strategier for sprogindlæring	Sprogsyn/strategier for sprogindlæring
Genrebevidsthed	Genrebevidsthed	Genrebevidsthed	
Græsk i latin			Græsk i latin
Latin i moderne sprog			Latin i moderne sprog
Oversættelse/Oversættelsesproblematik		Oversættelse/Oversættelsesproblematik	Oversættelse/Oversættelsesproblematik
Tekstanalysefærdighed	Tekstanalysefærdighed	Tekstanalysefærdighed	Tekstanalysefærdighed

Forløbsplan for almen sprogforståelse med fagene dansk, engelsk, latin

Nedenstående er et eksempel på, hvordan man kan integrere forløbet i almen sprogforståelse med grundforløbsundervisningen i dansk og engelsk, der her varetager almindelen. Andre, moderne fremmedsprog ville kunne indgå på tilsvarende vis. Hvert modul varer 95 minutter.

	DANSK	ENGELSK	LATIN
1	Indledende screening i almen sprogforståelse. Introduktion til faglig læsning.	Træne ordklasser og syntaksbegreber. Hukommelsesstrategier.	Sproghistorie (indoeuropæisk + latins rolle), transparente ord, simpel morfologi og personbøjning af verber i præsens.
2	Portrætskrivning.	Morfologi: Substantiver og artikler. (eksempler og grammatiske øvelser med dansk, engelsk, 2. fremmedsprog)	Syntaks: Arbejde med S-V-SP Morfologi & syntaks: introduktion til konjunktioner og adverbialer. Tekst: Martial 1.32 + Catul 92
3	Portrætskrivning.	Morfologi: Substantiver. (antonymer, synonymer) Semantik: denotationer/konnotationer/semantiske skemaer. Eks. <i>Philip Larkin This be the Verse</i> .	Syntaks & fortæller, gentagelser etc. (stilistiske virkemidler) Martial 1.64 Introduktion til Martial og epigrammer.
4	Portrætskrivning (semantik inddrages: denotationer + konnotationer, semantiske skemaer).	Morfologi: Personlige og possessive pronominer. (eksempler og grammatiske øvelser med dansk, engelsk, 2. fremmedsprog) Kobling til tekstanalyse. Eks. uddrag af Kevin Ruds <i>Apology to the Aborigines</i> .	Syntaks & fokus på gentagelser (iteration, anafor, epifor), 2-personsfortæller, ringkomposition. Martial 3.26 Morfologi: introduktion til ablativ og præpositioner og øvelser til disse.
5	Sproghistorie (germanske sprog, nordiske sprog). Dansk/svensk/norsk/.	Morfologi: Pronominer. Simpel syntaks (S+V+SP) Eks. uddrag fra <i>The American Psycho</i> : simpel syntaks, substantiver og pronominer inddrages i personkarakteristik	Oversættelse af to korte Martialdigte 10.8 + 9.10 (konnotationer, semantiske skemaer). Introduktion: dativ og infinitiv. Repetition af ablativ og præpositioner.
6	dansk/svensk/norsk afrundes. Morfemer (rod morfem, præfiks og suffiks) (eksempler med dansk, engelsk, 2. fremmedsprog)	Morfologi: adjektiver. Adjektivers virkning i en tekst: Samtaleøvelser og skriftlige elevproduktioner med adjektiver.	Latin i moderne sprog: transparente ord og sprogopbygning i eksempler på latin brugt i dag. Syntaktisk analyse og træning af ordklasser (eks. <i>Memrise</i>).
7	Verbers betydningsmæssige indhold (semantisk) + simpel syntaks koblet til Eks. Dorte Nors <i>Minna mangler et øvelokale</i> .	Syntaks: finitte og infinitte + kongruens Se på tekster med forskellig grader af formalitet.	Sætningsanalyse (især med fokus på infinitiver som led, særligt direkte objekt) + opsummerende midtvejstest som gruppeaflevering.
8	Sociolingvistik: standard-sprog og variation (dialekt, regional identitet) Eks. http://dialekt.ku.dk/ Forskel på skriftsprog og talesprog.	Morfologi: verbers modalitet. Pragmatik: sprog handlinger (i forhold til modalitet). Tekster med forskellige sætningstyper (koble til tone, stemning, kommunikation). + kompensationsstrategier (sprogindlæring)	Evaluering af midtvejstest: herunder virkning af gentagelse, modsætninger og sproglig analyse generelt. Syntaks: genitiv, dativ (indirekte objekt) og præpositioner.
9	Sociolingvistik: standard-sprog og variation. (sociolekt, etnolekt, kronolekt).	Eks. kan eleverne som lektie finde eksempler på forskellige sætningstyper (modalitet) og koble modalitet til syntaks.	Imperativ Uddrag fra Dicta Catonis.

	Eks. DR satire, <i>Piger på prøveløsladelse</i> .	Morfologi: Verbers tempus Simpel syntaks: S+V+SP+OD (Eksempler med dansk, engelsk, 2. fremmedsprog) + elevproduktioner på engelsk. 35 minutter til forberedelse af midtvejsevaluering (Wendy Copes <i>Tich Miller</i>): resten af forberedelsen er lektie og elevtid til manuskript.	Kreativ øvelse med imperativ. Kort Plinius-brev 1.11. Det retoriske pentagram + tone/stemning, sætningsstruktur, brevet som dialog, formel/uformel og mange andre genretræk.
10	Pragmatik: sproghandlinger & stilistiske virkemidler (synonymer, antonymer) Elevproduktioner: eks. Ballebye, Drejer, Selsing, <i>Ny Skriflighed</i> : sproghandlinger og Facebook. Eller https://suneweile.wordpress.com/2011/10/14/facebook-sproghandlinger-og-meget-mere/	Lille uddrag af Coe Booth, <i>Bronxwood</i> (viden om verber sammen med slang, sociolekt person- og miljøkarakteristisk).	Martial 1.89 Fokus på gentagelser, syntaks, verber, asyndese, metafor,
11	Kohærens/kohæsion referentkæder (personlige pronominer) og sætningskoblere. Forskellige småtekstbidder + elevproduktioner Eks. <i>individifaellesskab.dk</i>	Midtvejsevaluering (sproglig analyse af eks. Wendy Cope, <i>Tich Miller</i> i grupper) Syntaktisk analyse, mens man venter.	Indskrifter fra Pompeji. Fokus på sprog og kultur, herunder politik, prostitution, hverdagsliv etc.
12	Kohærens/kohæsion referentkæder (personlige pronominer) og sætningskoblere. Eks. Sophus Claussen: <i>I en frugthave</i> + stilistiske virkemidler.	Morfologi og syntaks: Adverbier/adverbialer Syntaks: V, S, DO, IO, SP, ADV. Tekstproduktion og refleksions over adverbiers virkning i en tekst.	Oversættelsesvurdering. Uddrag fra Ciceros Pro Murena på latin og i to forskellige oversættelser. Fokus på retoriske virkemidler, afkodningsstrategi, og bøjning af substantiver (3. bøjning).
13	Syntaks: Periode: helsætning, hoved- og ledsætninger, (herunder lidt om kommaregler) Eksempler med dansk, engelsk, 2. fremmedsprog	Morfologi og syntaks: Præpositioner + adverbial. Bel Kaufmann, <i>Sunday in the Park</i>	Opsamling og afslutning Forberedelse til den mundtlige eksamen. Gruppevejledning.
14	Syntaks: Sætninger som led i sætningen. (Periode repetition) Hoved- og ledsætninger skaber forskellige grader af kompleksitet: inddragelse af forskellige tekstbidder til tekstanalytisk refleksion.	Adverbier, adverbialer og adjektiver og deres virkning i tekster: Bel Kaufmann, <i>Sunday in the Park</i> (personkarakteristik, miljøkarakteristik, tematik).	
15	Aktiv/passiv Stilleje og formalitetsgrad. Eks. http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/USA_og_Nordamerika/USA_ca_1770-1920/Frihedsgudinden	Opsamling. Kommunikationssituation: Eks. Facebook Parenting: For the troubled teen, uploadet af Tommy Jordan, 08/02/2012, https://www.youtube.com/watch?v=kl1ujzRidmU Stilleje, sproghandlinger, afsender-modtager-intention	

16	<p>Periode, forvægt og bagvægt Stilleje og formalitetsgrad.</p> <p>Eks. uddrag af Søren Kierkegaards <i>Enten – Eller</i>.</p> <p>Afklarende spørgsmål i forhold til AP-eksamen.</p>	<p>Opsamling: Sammenligning af følgende uddrag: William Faulkner: <i>The Sound and the Fury</i> Ernest Hemmingway <i>A Farewell to Arms</i> (forskelle i sætningskonstruktion, brugen af ordklasser)</p> <p>Spørgsmål til AP-eksamen + afslutning</p>	
-----------	--	---	--

Engelskmoduler: Repetition af verber og kobling til tekstanalyse

Modul 1 (forud for tekstlæsning) (70 min)

Der bygges oven på gennemgangen af kongruens, samt introduktion til finit/infinite former og tempus.

Lektie: Eleverne skal selv repetere hjemme for i lektionen at kunne forklare forskellen mellem finite og infinite former, ligesom de skal kunne forklare, hvordan de fem tider dannes.

1. **Parøvelse som interview**, hvor tavlegennemgang af verbers tempus, samt finit/finite former skal forklares og bestemmes. (tider, eksempler og begreber fordeles mellem parrene, der skal forklare til hinanden)
2. **Poul Tornøe, *Get it Right***, øvelse 2G+2h om verballed og subjekt + 3a om kongruens.
3. **Øvelser fra learnenglish.britishcouncil.org + BBCs **learning English****. De kan laves på tavlen i fællesskab, eller eleverne laver øvelser selv, mens læreren laver nedslag som opsamling og repeterer finite og infinite verber.
4. **Formal/informal English**
 - a. Youtube, BBC Masterclass: Formal and informal English, https://www.youtube.com/watch?v=hdKYI8Tg_FQ
 - b. Oversigtsarbejde vha. Skillsyouneed.com.
 - c. Pararbejde, hvor de skal beskrive forskelle i sætninger hentet hos *UTS: Helps* med efterfølgende opsamling.
5. **Jagten på verber:** I 4-mandsgrupper skal eleverne gå på jagt efter kort med verber: De skal samle 4 kort med finite verber, 4 kort med infinite verber, 3 kort med stavefejl, som er blevet spredt rundt på skolen (der er ikke nok til alle hold). Når de har fundet kortene, skal de vise dem til læreren og forklare, hvilke korttyper de mener at have fundet.

Online-kilder:

<https://learnenglish.britishcouncil.org/en/english-grammar/verb-phrases>

<https://learnenglish.britishcouncil.org/en/english-grammar/talking-about-past>

http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/radio/specials/1618_gramchallenge33/

http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/radio/specials/1844_gramchallenge47/

<https://www.skillsyouneed.com/write/formal-or-informal.html>

<https://www.uts.edu.au/sites/default/files/HELPS%20Formal%20and%20Informal%20Language.pdf>

https://www.youtube.com/watch?v=hdKYI8Tg_FQ

Modul 2 med Bronxwood i fokus (95 minutter)

Lektie: Read the excerpt and reflect on the following two questions: How does Tyrell speak and what is your impression of him based on the way he speaks.

Primærkilde: Coe Booth, Bronxwood (uddrag af roman, kapitel 1), 2011

<http://coebooth.com/bronxwood/> (uddraget kan indeholde introduktionen til teksten og et udsnit fra be-

gyndelsen og til og med ca. 1600 tegn med mellemrum).

Overvejelser: Eleverne skal bruge deres viden om verber i en kort karakteristik af hovedpersonen. De skal således se, hvordan grammatisk terminologi kan gøre deres analytiske argumentation meget præcis og velfunderet og derved skabe en overbevisende fortolkning. De skal først arbejde individuelt og dernæst samarbejde for i dialogen at nå videre i egen refleksion og forståelse. Derfor skal de også i (lærerbestemte) grupper præsentere egne små karakteristikker og sammen konstruere den stærkeste karakteristik, der sendes til læreren.

Sekvenser

1. Dansk: verber i Bronxwood

A. Pararbejde:

- Understreg alle kongruensfejlene (*Subject-Verb Agreement errors*) med grøn farve.
- Understreg mindst 6 eksempler på uformel talestil eksempelvis slang (*informal speech*) med gul farve.
- Understreg mindst 5 eksempler på, at der mangler et finit verbum (*finite verb*) med blå farve.

B. Opsamling på klassen.

2. English: Tone

Tyrell's word choice creates a certain tone.

- Choose three adjectives below that you think best characterise the tone. (Just circle three adjectives).

angry	sad	sentimental	afraid
cold	sharp	fanciful	detached
tough	mocking	artificial	impersonal
silly	joking	condescending	happy
boring	happy	sympathetic	confused

- Talk to your partner on the right and explain your choice of adjectives.
- Look at your homework: What did you notice about how Tyrell speaks and what was your impression of him?

3. Individual work: A short characterisation of Tyrell

- Write a couple of sentences that characterise how Tyrell speaks using your grammar knowledge on verbs from before.
- Built in two quotations from the excerpt in your characterisation to help illustrate your point(s).
- Add a sentence that says something about the tone Tyrell uses.
- Add a sentence on how this affects your impression of him.

4. Group work: Create the strongest argument! (evt. til næste modul)

- Read your small characterisations out loud in the groups.
- Built your characterisations together to create the best one.
- Make sure that the characterisation contains two quotations.
- Built in two linking words: *similarly* or *likewise/consequently* or *as a result*.
- Upload your characterisation (Lectio/Klassesnotesbog).

Danskmodul: Adjektiver, substantiver, denotationer, konnotationer og semantiske skemaer

95 minutter

Tekst: Emil Bønnelycke *Spartanerne* (Gladiator 2016 – oprindeligt udgivet i 1919)

Uddrag: kap XIV s.109-116

Hvad skal der introduceres til?

Det er en forudsætning for dette modul, at eleverne er blevet undervist i ordklasserne (verber, substantiver og adjektiver), samt simpel syntaks. Desuden skal de introduceres til billedsprog, denotationer, konnotationer og semantiske skemaer forud for dette modul eller i begyndelsen af modulet.

Kort induktion til teksten

Spartanerne indeholder tre separate spor: i den ene følger vi en ung mand fra antikkens Sparta, der er i krig mod ærkefjenden Athen. Det andet spor drejer sig om en soldat i skyttegravene og det tredje om en ung dansk mand, der lige er optaget i militæret. Fælles for de tre spor er krigens gru og ødelæggelse. En ødelæggelse, der også påvirker sproget. Det er næsten som om selve sproget går i stykker.

Første indtryk

1. Hvordan opfatter du teksten ved første gennemlæsning?
2. Hvad er dit overordnede indtryk af stedet, der beskrives?
3. Hvordan er denne tekst anderledes end andre tekster?

Adjektiver og konnotationer (s. 113)

1. Oplis de adjektiver, som bruges til at beskrive kirkegården.
2. Angiv de konnotationer, der lægger sig til disse adjektiver.
3. Hvilken stemning skaber adjektiverne i digtet?
4. Udskift de understregede adjektiver med hvert deres antonym (modsatning), og læs tekstuddraget højt. Hvordan opleves teksten nu?
5. Hvilken tekstfunktion har adjektiverne i dette tekstuddrag?

Besjæling (s. 113)

1. Afsnittet på side 113 indeholder flere besjælinger, altså konkrete ting, der gives menneskelige egenskaber. Find så mange eksempler på dette som muligt.
2. Hvilken effekt har disse besjælinger på vores opfattelse af teksten?

Gentagelser og syntaks (s.111-112)

Videre. Videre. Grave. Grave. Grave. Kors. Sorte
Kors. Kolde Kors. Tavse Kors. Truende Kors. Triste

Kors. Nøgne Kors. Raa Kors. Gange. Grus. Sol. Tørke.
Visne Blomster. Tørstige Blomster. Brændte Blade. Falmende
Aarstal. Utydelige Aarstal. Gru. Rædsel. Angst.
Gys. Feber. Forfærdelse. Stumhed. Solskin. Tørstende
Tørke. Tal. Kulde. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave.
Grave. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.
Kors. Kors. Kors. Kors. Firkanter. Firkanter. Firkanter.
Firkanter. Firkanter. Firkanter. Firkanter. Firkanter.
Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave.
Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave. Grave.
Grave. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.
Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.
Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.
Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.
Kors. Kors. Kors. Kors. Kors.

1. Hvilken ordklasse dominerer denne passage?
2. Hvilken effekt har det, at næsten ingen andre ordklasser er repræsenteret?
3. Der er utrolig mange gentagelser i passagen. Hvilken effekt har disse gentagelser for beskrivelsen af kirkegården?
4. Det kræver både et subjekt og et verbal, for at vi kan kalde det en sætning. Forklar sætningsstrukturen i denne passage.
5. Hvilken effekt har sætningsstrukturen?

Den virkelige kirkegård

1. Google billeder af "1.verdenskrig + kirkegård", og vælg to billeder.
2. Sammenlign disse billeder med Bønnelyckes beskrivelse, og beskriv forskelle og ligheder.
3. Hvordan passer Bønnelyckes beskrivelse til de billeder, du har fundet.

Paropgave: semantisk skema og opsummering

1. Lav et semantisk skema over ordet "kirkegård", og skriv alle de ord og ordkombinationer, I finder i hele digtuddraget, som passer ind i dette skema.
2. Dette semantiske skema er sammen med brugen af adjektiver og substantiver, gentagelser, opremsninger, ufuldstændige sætninger, besjælinger, retoriske spørgsmål og meget andet med til at beskrive digtets tone. Kig på alle jeres observationer i de foregående opgaver til digtet, og beskriv ud fra dette digtets tone. En tone kan eksempelvis være humoristisk, vred, seriøs eller fjollet.

Beskrivelse af kantine

1. Beskriv kantine med de samme virkemidler, som Bønnelycke anvender i *Spartanerne*: brugen af adjektiver og substantiver, gentagelser, opremsninger, ufuldstændige sætninger, besjælinger, retoriske spørgsmål osv. Din tekst skal fylde ca. 120 ord.
2. Læs din beskrivelse op for din sidemand.

Latinmodul: Subjektsprædikat og direkte objekt

95 minutter

Navneleg med fokus på bøjningen af *sum*. (10 minutter)

Eleverne introducerer sig for hinanden i en kort dialog efter at været blevet introduceret til bøjningen af *sum*:

Salve...

Quis es?

Ego sum!

Quis es?

Ego sum!

Vale!

Kort introduktion til Martial og det romerske epigram (10 minutter)

Oversættelse af Martial 1.64 (15 minutter)

Oversæt hele digtet ved hjælp af gloserne. Læg særligt mærke til verbernes endelser, der viser person og tal.

*Bella es, novimus, et puella, verum est,
et dives - quis enim potest negare?
Sed cum te nimium, Fabulla, laudas,
nec dives neque bella nec puella es!*

Bellus adj: smuk

Cum hyp. konj.: når

Dives adj: rig

Enim adv: nemlig, da

Es vb: se sum

Fabulla fl: Fabulla (Navn)

Laudo vb1: roser

Nec/neque par. konj.: hverken...eller

Nego vb1: nægte

Nimum adv: for meget

Novimus vb3 af nosco= erkender

Potest vb (af possum – bøjes som sum): kan

Puella fl: ung kvinde

Quis spørgende pron: hvem

Sed par. konj.: men

Te pers. pron. i akk: dig

Verus adj: sand, sandt (her: indskudt sætning = det er sandt)

Pararbejde: Morfologi og syntaks (induktiv tilgang) (5 minutter)

- Find verberne i digtet.
- Kan I ud fra digtet sige noget om verbernes placering på latin?
- Find alle adjektiver/tillægsord i digtet.
- Hvilket led bliver adjektiverne i sætningerne?

Pararbejde: Fortæller (15 minutter)

- Genfortæl digtet med jeres egne ord.
- Hvordan vil I beskrive fortælleren? (Tænk på, hvad I har talt om i dansk!)
- Hvordan understøtter sproget fortælleren?
- Ændr synsvinklen, og omskriv verberne i 2. person singularis til 1. person singularis.
- Hvordan ændrer det jeres syn på fortælleren?
- Hvilke ord/ordklasse skal I også ændre, hvis I ændrer til 1. pluralis?

Stilistik (5 minutter)

- Hvilke ord er gentaget?
- Hvilken effekt har gentagelserne?

Kort introduktion til subjektspredikat og direkte objekt (10 minutter)

Opgaver med subjektspredikat og direkte objekt (25 minutter)

Analysér disse sætninger (find verbal, subjekt og subjektspredikat/ direkte objekt), og oversæt dem dernæst til latin.

1. Quintus er romer.
2. Han elsker Fabulla.
3. Fabulla elsker ikke Quintus.
4. Fabulla er en ung kvinde.
5. Vi kender Fabulla, men hun kender ikke os.
6. Hun har en elsker.

Gloser

Quintus: Quintus *m2*

Er *vb*: se *sum*

Romer: Romanus *m2*

Elsker: amo *vb1*

Fabulla: Fabulla *f1*

Ikke: non *adv*

Ung kvinde: puella *f1*

Har: habeo *vb2*

Kender: nosco *vb3*

Men: sed *par.konj*

Kender ikke: nescio *vb3*

Os: nos (her i akkusativ)

Elsker: amator *m3*